7/1813

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300- 131

23 [illegible] 2004

Konu : Yazılı Soru Önergesi

01267

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 10.01.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4241 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Sayın Mustafa ÇAKIR'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/1813-4260 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğünün 99 maddesi gereği DSİ Genel Müdürlüğü'nde alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Fot.(3 Sayfa)

DAĞITIM
Gereği
T.B.M.M.Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

7/1813

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA ÇAKIR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/1813-4260)

Sorular :

Çarşamba Ovası Sulaması ve Drenaj Projesi 1994 yılında ihale edilmiştir. Bafra Ovası Sulaması 1991 yılında ihale edilmiştir. Türkiye'nin iki büyük gıda ambarı olan Çarşamba ve Bafra ovalarında toplam 38.669 hektar alanın sulama projeleri halen tamamlanamamış ve ilkel sistem olan kanalet (açık kanallı) olarak geçerliliğini korumaktadır.

Açık kanallı sistemde arazi kaybı metrekare olarak daha fazla olmaktadır. Maliyet yüksektir. Verimliliğe katkısı azdır. Ayrıca bütün dünya borulu ve yağmurlama sisteme geçmektedir.

Soru 1 :

İlgili projeler için bu güne değin ne kadar para harcanmıştır?

Cevap 1:

2004 yılı fiyatlarıyla bugüne kadar Bafra Ovası Sulaması Projesi için 84,753 trilyon TL. Çarşamba Ovası Sulama ve Drenajı Projesi için de 55,292 trilyon TL harcama yapılmıştır.

Soru 2:

Projelerdeki açık kanallı sistem, borulu ve yağmurlama sisteme neden dönüştürülmemektedir?

Cevap 2:

Basınçlı sulama sistemlerinde düşünülen şebekelerde sürekli 30-35 m lik işletme basıncı oluşması gereklidir. Su kaynağı kotu (dipsavak çıkışı, su alma yapısı vs.) ile sulama yapılacak arazi kotu arasında 3-3,5 atü basınç farkı oluşması topoğrafik yönden mümkün değilse bu basıncın pompaj ünitesi ile sağlanması gereklidir. Bu yöntemle basıncın sağlanması ise ilave pompaj giderlerine (işletme-bakım, personel, yenileme, enerji vb) giderlere neden olacak, üretim maliyetleri olumsuz yönde etkilenecektir.

Çarşamba Ovası Sulama Projesinde Su Alma Yapısı Kumköy regülatörü olup, inşaatı bitmek üzeredir. Kumköy regülatörünün su alma yapısı kotu ile ana kanal başlangıç kotu aynı olduğundan bu basınç doğal yoldan sağlanamamaktadır.

Sistem açık trapez kanal olarak düşünülmüş olup, su kaynağında ilave basınç temini mümkün değildir.

Bafra Ovası Sulama Projesinde Su Alma Yapısı Derbent Barajı III no'lu türbin kuyruk suyu çıkışındadır. Yani barajdaki suyun enerjisi alındıktan sonra sulama kanalına verilmektedir.

Çarşamba ve Bafra Ovaları Yeşilırmak ve Kızılırmak deltalarında oluşmuş az eğimli düz arazilerden oluşmaktadır. Bitki su ihtiyacının karşılanmasında depolama yönünden hiçbir problem bulunmamakta olup, yıllık sulama suyu ihiyacının çok üstünde miktarda su her zaman için barajlarda mevcuttur.

Herhangi bir sulama tekniği su kaynağının miktarı ile sulanacak arazinin büyüklüğü arasındaki ilişki dikkate alınarak her projede kullanılamayacağı gibi değişik projelerde aynı ekonomik sonuca ulaşılamayabilir. Basınçlı sulama sistemlerinde fiziksel, ekonomik ve sosyal ön koşullar karşılansa dahi sulanacak alana ilişkin iklim, toprak, bitki paterni, çiftçilerin alışkanlıkları, eğitim ve sosyal yapılarının da dikkate alınması gereklidir.

Soru 3:

Projelere ne kadar ödenek ayrılmıştır? Bu projeler ne zaman tamamlanacaktır?

Cevap 3:

11 Ocak 2004 tarih ve 25343 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan DSİ Genel Müdürlüğü'nün 2003 yılı yatırım programında "Bafra Ovası Sulama Projesi" 2,5 trilyon TL., Çarşamba Ovası Sulama ve Drenajı Projesi" de 2,7 trilyon TL ödenekle yer almaktadır. Yıllık ödenek ihtiyaçları aynen karşılandığı takdirde Çarşamba ovası sulaması ve drenajı projesi 2010 yılında, Bafra ovası sulaması projesi de 2007 yılında bitirilebilecektir.

Soru 4:

Demokrasi, Çevre, Enerji geleceğin önemli konuları olacağı kesin olduğu kadar Gıda da geleceğin önemli bir konusu değil midir?

Cevap 4:

Beslenme geleceğin en önemli konularından biridir. Türkiye'nin gıda yönünden kendi kendine yeten bir ülke olması için DSİ Genel Müdürlüğü tarımsal kaynaklarımızı geliştirmek amacıyla var gücüyle çalışmaktadır.